

onttrekking. Toch meent hij, dat alcohol bij de behandeling van koortslidders meer algemeen verdient te worden voorgeschreven, omdat dit zonder eenig gevaar voor den patiënt kan geschieden en de door de koorts verhoogde stofwisseling er door wordt vertraagd.

A. E. DE P.

— ❁ —

INGEZONDEN STUK.

Op blz. 565, 1ste Afd., van uw *Tijdschrift* vinden uwe lezers een hoofdzakelijk uittreksel uit het *Plan van onderzoek naar de oorzaken der cholera en de middelen om haar te voorkomen*, door de Doctoren PETTENKOFER enz. ontworpen. In dat hoogst belangrijke plan is onder de punten van onderzoek bij het voorkomen der cholera op schepen bij A. op de gesteldheid van het Kielwater, maar slechts als ter loops en in de laatste plaats geweest. Ik kan het denkbeeld niet van mij weren, dat dat Kielwater meer aandacht verdient dan er gewoonlijk aan gewijd wordt en het vermoeden niet opgeven, dat men daarin dikwijls den sleutel zou kunnen vinden tot beantwoording der vraag: "hoe op sommige tot nu toe vrij geblevene plaatsen de cholera ontstaan is." In Julij 1866 gaf ik in een schrijven aan den Heer Geneeskundige Inspecteur de meening te kennen, dat het water door een schip medegevoerd de oorzaak van de verbreiding der ziekte kon zijn, met verzoek het meer of mindere gewigt van mijn schrijven te doen beoordeelen door de toen ingestelde Cholera-Commissie. Wat het lot van dat schrijven werd weet ik niet. Vergun mij echter hier de woorden weêr te geven, waardoor ik trachtte mijne bedoeling duidelijk te maken.

"Stel, te Rotterdam is cholera. Een te R. liggend schip, dat natuurlijk eenig water van daar afkomstig, binnengedrongen door het schoonmaken van het schip, lekkaadje enz. medevoert, vertrekt van daar, passeert tusschengelegene plaatsen en komt te Vreeswijk. Daar stilliggende, pompt men het binnengedrongen water uit, de schipper of een der opvarenden, die zijn drinkwater mogelijk schept op dezelfde plaats waar hij een oogenblik te voren water uit het schip pompte, wordt aangetast en hij kan als het middel tot het ontstaan der ziekte te V. worden beschouwd, terwijl hij in waarheid dit slechts in zoo verre is, als hij het eerst den invloed van het met het schip medegevoerde water ondervond, doch dat ook nu het overige water in den Rhijn besmet. Is de waterstand nu zoo, dat het Rhijnwater niet in de Lek afloopt, dan kan te Vreeswijk eene epidemie ontstaan, terwijl, wanneer het Rhijnwater afloopt, het gevaar zou kunnen voorbijgaan, maar het aflopende water kan later stroomafwaarts gelegene plaatsen in gevaar brengen."

Ik geef gaarne mijne meening voor betere, maar meen ze niet te mogen terughouden, omdat, als er iets waars in is, men verplicht is isolement of desinfectie ook van Kielwater te bewerken.

Meerkerk, 26 October 1873.

J. F. SCHULD.

— ❁ —

B E R I G T E N.

BUITENLAND.

PARIJS. — Het *Bulletin sanitaire* vermeldt voor de week, eindigende 31 October l.l., op eene totale sterfte van 790, aan dysenterie 6, aan cholera infantum 22 en aan cholera asiatica 20 (tegen 107, 125, 88, 50, 43, 55 en 54 in de 7 vorige weken) sterfgevallen.